

LOKALA AVFALLSFÖRESKRIFTER VADSTENA KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige 2018-03-28 § 32

Ärendebeteckning: KS/2018:18 - 309 Övrigt | Ansvarig handläggare: Kommunsekreterare

Innehåll

Föreskrifter för avfallshantering	3
Inledande bestämmelser	3
Bemyndigande.....	3
Definitioner	3
Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information.....	4
Betaling och information	5
Sortering och överlämning av hushållsavfall.....	5
Sortering av avfall.....	5
Skyldighet att överlämna hushållsavfall	5
Emballering av hushållsavfall	5
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning	6
Anskaffande och ägande	6
Anläggande	6
Rengöring och tillsyn	6
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl.....	7
Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar.....	7
Hämtnings- och transportvägar	8
Hämtningsområde och hämtningsintervall	8
Åtgärder om föreskrift inte följs	8
Särskilt om hushållsavfall från verksamheter.....	9
Annat avfall än hushållsavfall från verksamheter.....	9
Uppgiftsskyldighet.....	9
Undantag.....	9
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden.....	9
Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst hushållsavfall.....	9
Utsträckt hämtningsintervall.....	10
Gemensamma avfallsbehållare	10
Uppehåll i hämtning.....	10
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen	11
Ikraftträdande.....	11

FÖRESKRIFTER FÖR AVFALLSHANTERING

Inledande bestämmelser

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 74-75 §§ avfallsförordningen (2011:927) meddelar respektive kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Motala och Vadstena kommuner.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med hushållsavfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Det omfattar avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor uppehåller sig i ett hushåll eller en verksamhet.
2. Med mat- och restavfall avses den del av hushållsavfallet som får läggas i kärl (140-660 liter).
3. Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl.
4. Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.
5. Med farligt avfall avses ett ämne eller föremål som är avfall och som är markerat med * i bilaga 4 till avfallsförordningen eller som omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 § avfallsförordningen.
6. Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.
7. Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
8. Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör hushållsavfall. I begreppet matavfall som utgör hushållsavfall ingår också avfall som hålls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i slutna tankar. Förutom detta ingår också skal, ben och liknande som visserligen inte är mat men ändå intimt förknippat med mat. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (f) ovan.
9. Med restavfall avses sorterat brännbart avfall som kan läggas i kärl. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, förpackningar, returpapper, konsumentelavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från hushållets avfall som kan läggas i kärl.

10. Med verksamhetsavfall avses avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess. Detta avfall omfattas inte av det kommunala insamlingsansvaret enligt 15 kap. miljöbalken.
11. Definitioner av vissa andra avfallsslag finns i bilaga 1 till dessa föreskrifter.
12. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
13. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
14. Med den avfallsansvariga nämnden avses Motala-Vadstena vatten- och avfallsnämnd.
15. Med den tillsynsansvariga nämnden avses den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för operativ tillsyn enligt miljöbalken. I Motala kommun avses plan- och miljönämnden och i Vadstena kommun samhällsbyggnadsnämnden.
16. Med behållare avses kärl, container, bottentömmande behållare, latrin- behållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av hushållsavfall.
17. Med små avloppsanläggningar avses sluten tank, slamavskiljare, fosforfälla, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som ger upphov till hushållsavfall.
18. Med småhus menas en- eller tvåbostadshus för permanentboende.
19. Med fritidshus menas hus som används för rekreation och inte är permanentbostad.
20. Med lägenheter menas boende i flerbostadshus, ofta hyresrätt eller bostadsrätt.
21. Med verksamheter menas alla verksamheter som inte är privathushåll, exempelvis företag, skolor och institutioner. Till verksamheter räknas även hushåll i speciella boenden som inte har full boendestandard, till exempel studentkorridorer och äldreboenden.
22. Till småhus i samfällighet räknas småhus med gemensam avfallslösning och fakturering.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken och till avfallsförordningen.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av hushållsavfall i respektive kommun, med särskilt ansvar för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

Hantering av det avfall som omfattas av kommunalt insamlingsansvar utförs av Tekniska förvaltningen inom Motala kommun, nedan kallad renhållaren, eller av denna anlitaad entreprenör.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av den tillsynsansvariga nämnden.

5 § Den avfallsansvariga nämnden informerar hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, returpapper och konsumentelavfall i enlighet med gällande producentansvar.

Betalning och information

6 § Avgift ska betalas för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

8 § Utsorterat material för återvinning ska vara rent och fritt från föroreningar. Om otillåtet avfall (till exempel avfall från konsumentel, batterier, kylar, frysar, däck och asbest) läggs i behållare avsedda för annat avfall har renhållaren rätt att ta ut en särskild avgift enligt fastställd avfallstaxa.

Sortering och överlämning av hushållsavfall

Sortering av avfall

9 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

10 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren eller renhållarens entreprenör för borttransport.

Fastighetsinnehavare till flerbostadshus med lägenheter får inte transportera bort hushållens grovavfall annat än för mellanlagring inom aktuellt bostadsområde.

Skyldighet att överlämna hushållsavfall

11 § Hushållsavfall under kommunens ansvar ska lämnas till renhållaren eller renhållarens entreprenör om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilaga 1 till dessa föreskrifter.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 26 § eller lämnas enligt vad som framgår av bilaga 1.

Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av hushållsavfall från fastigheten.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa den avfallsansvariga nämnden om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Emballering av hushållsavfall

12 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd.

Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 1.

Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att se till att nedskräpning inte sker i anslutning till hämtningsplatsen, till exempel på grund av att avfall har ställts utanför behållaren, inte har förpackats på rätt sätt, eller att behållaren har överfyllts. Fastighetsinnehavaren ska se till att kärl står upprätta och inte orsakar hinder eller nedskräpning. Detta gäller även vid gemensam behållare.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

13 § Kärll och latrinbehållare ägs och tillhandahålls av renhållaren och tillhandahålls av den avfallsansvariga nämnden.

Bottentömmande behållare, små avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall ägs, anskaffas och installeras av fastighetsinnehavaren.

Ägare av respektive behållare eller anläggning ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När renhållaren eller renhållarens entreprenör ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från renhållaren.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga, inom fastigheten förekommande, anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Anläggande

14 § Vid anläggande av små avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska inte avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga tio meter såvida inte särskilda skäl föreligger. I sådant fall bör anläggning förses med sugledning som minskar avståndet till maximalt tio meter. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än fem meter om inte särskilda skäl föreligger.

15 § Vid installation av bottentömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran.

16 § Anläggning som kräver byte av filtermaterial ska anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras.

Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider tio meter för filterkassett eller storsäck som väger högst 500 kilogram eller fem meter vid högst 1000 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Den fria höjden ska vara minst 7 meter över kranfordonet och mellan kranfordonets angöringsplats och fosforfällan.

17 § Vid installation och anläggande av små avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall eller anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen.

När anläggningen ligger utanför den egna tomten, eller då det av andra orsaker är oklart till vilken fastighet anläggningen hör, ska tömningsplatsen vara tydligt markerad med skylt som anger fastighetens beteckning.

18 § Anläggande ska ske så att 20-28 §§ kan uppfyllas.

Rengöring och tillsyn

19 § Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl

20 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses (se bilaga 2). Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingsystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras med handtagen utåt i den riktning hämtning sker.

Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan inlämning sker.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar

21 § Små avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilogram, om inte särskilda skäl föreligger.

Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn får vid hämtning inte överstiga tio meter om inte särskilda skäl föreligger. Tömning av anläggningar där avstånd mellan anslutningspunkt och fordonets uppställningsplats överstiger tio meter, eller där höjdskillnad mellan uppställningsplats och botten på anläggningen överstiger fem meter, kan innebära försvårad hämtning och kan medföra en extra avgift.

22 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera storsäck, filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 16 §.

Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavarens eller nyttjanderättshavarens försorg. Renhållaren eller renhållarens entreprenör har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

23 § Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren svarar för att vägen fram till anläggning från uppställningsplats för slambil är i lätt framkomligt skick vid tömning. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare svarar för att anläggningens delar som måste öppnas är frilagda vid tömning.

24 § Anläggning ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Renhållaren eller renhållarens entreprenör ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

25 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

Hämtnings- och transportvägar

26 § Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats.

Anvisning av plats görs av den avfallsansvariga nämnden.

Då dragväg för kärl överstiger 5 meter kan en avgift tas ut enligt fastställd avfallstaxa. Dragväg för kärl får ej överstiga 50 meter. Dragväg för kärl för trädgårdsavfall ska ej överstiga en meter.

Hämtning av sorterat grovavfall vid tomträns angränsande mot för hämtningsfordon farbar väg kan ske efter särskild beställning och mot avgift. Avståndet får inte vara längre än fem meter från bilens uppställningsplats på farbar väg.

27 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick. Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Bärigheten på vägen ska tillåta tio tons axeltryck, fri bredd ska vara minst 3,5 meter och fri höjd ska vara minst 4,5 meter. Om så erfordras ska vändplan finnas som tillåter nio meters vändradie samt 1,5 meter bred hindersfritt område utanför. Backning ska undvikas på grund av olycksrisk.

Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 25 §.

Renhållaren avgör om en väg anses vara farbar.

28 § Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras vid hämtning hålls i sådant skick att kärlet utan svårighet kan förflyttas. Dragväg för kärl eller slang ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

29 § Motala och Vadstena kommuner utgör ett gemensamt hämtningsområde.

Hämtningsområde för trädgårdsavfall definieras i avfallstaxa.

30 § Ordinarie hämtning av hushållsavfall sker med de intervall som framgår av bilaga 3.

Åtgärder om föreskrift inte följs

31 § Renhållaren eller renhållarens entreprenör har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 19-24 och 26-28 §§ inte följs.

Avfallet ska efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren hämtas antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift.

När aviserad tömning av små avloppsanläggningar, eller tömning av anläggning som kräver filtermaterial, inte kan genomföras på grund av att dessa föreskrifter inte har följts ska en avgift komma att tas ut för den aviserade körning som ej medfört tömning.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

32 § Hushållsavfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall än hushållsavfall. För hushållsavfall från verksamheter gäller 9-31 §§ samt bilaga 1 – bilaga 3 om ej annat anges i dessa föreskrifter.

Annat avfall än hushållsavfall från verksamheter

Uppgiftsskyldighet

33 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska kunna lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning. Uppgifterna ska lämnas till den avfallsansvariga nämnden.

Enligt 24 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 23 § avfallsförordningen till kommunen. Uppgifterna ska lämnas till den avfallsansvariga nämnden.

Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

34 § Anmälan om kompostering enligt 37 § eller ansökan om andra undantag från avfallsföreskrifterna handläggs av ansvarig nämnd enligt vad som anges nedan.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas.

Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna.

Ansökan enligt bestämmelserna i 38, 40, 41, 42, 43, 45 §§ ska ske senast sex veckor före den avsedda uppehållsperioden. Tidsperioden beräknas från den tidpunkt då komplett ansökan inkommit till den tillsynsansvariga nämnden.

Om olägenhet för människors hälsa eller miljön uppstår kan den tillsynsansvariga nämnden återkalla eller ompröva dispens eller beslut meddelat med stöd av dessa föreskrifter.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst hushållsavfall

35 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 36-38 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

36 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Eldning av trädgårdsavfall regleras av ”Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön” för respektive kommun.

37 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall och liknande avfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till tillsynsansvarig nämnd.

Kompostering av matavfall och liknande avfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

38 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, medges i särskild för ändamålet avsedd anläggning, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Tillräckliga spridningsarealer ska finnas på fastigheten. Spridning på jordbruksmark regleras av Jordbruksverkets föreskrifter. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Utsträckt hämtningsintervall

39 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt matavfall från hushållsavfallet på den egna fastigheten, och som innehar abonnemang med kärlestorlek 140 liter där matavfall och restavfall läggs i samma kärl, kan efter ansökan till den avfallsansvariga nämnden medges att restavfallet hämtas var fjärde vecka under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om renhållaren konstaterar att matavfall, trots uppgifterna om kompostering eller utsortering, lämnas i behållaren för restavfall för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits eller uppgivits.

40 § För små avloppsanläggningar kan fastighetsinnehavare eller den nyttjanderättshavare som äger anläggningen, efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden medges utsträckt hämtningsintervall för avfall från anläggningen. Utsträckt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivande ges för högst fem uppehåll, därefter måste en ny ansökan lämnas in.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om tillsynsansvarig nämnd konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensamma avfallsbehållare

41 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan till den avfallsansvariga nämnden medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. De båda fastighetsinnehavarna ska också ha samma typ av abonnemang. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om renhållaren konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

42 § Uppehåll i hämtning av hushållsavfall vid permanentbostad kan efter ansökan till den avfallsansvariga nämnden medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst fyra månader upp till 12 månader.

Uppehåll i hämtning kan återkallas om renhållaren konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

43 § Uppehåll i hämtning av hushållsavfall vid fritidshus kan efter ansökan till den avfallsansvariga nämnden medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas

under hela hämtningssäsongen. Hämtning av mat- och restavfall vid fritidshus sker enligt särskilt abonnemang enligt period som definieras i fastställd avfallstaxa.

Uppehåll i hämtning kan återkallas om renhållaren konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

44 § Uppehåll i hämtning innebär inte befrielse från avfallstaxans grundavgift.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen

45 § Kommunen får, efter anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättsinnehavare till den tillsynsansvariga nämnden, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 stycket miljöbalken. Anmälan ska visa att den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Dispens medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.

Dispens innebär inte befrielse från avfallstaxans grundavgift.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den 28 mars 2018, i enlighet med beslut av kommunfullmäktige Motala kommun respektive Vadstena kommun, då föreskrifter för avfallshantering gällande från 2014-05-01 upphör att gälla.

Undantag och dispenser som kommunerna har medgett med stöd av de sistnämnda föreskrifterna gäller tills vidare.

BILAGA 1 TILL FÖRESKRIFTER FÖR AVFALLSHANTERING

Föreskriftsbilaga för sortering och lämning av avfall med mera

Förklaringar

Bilagan listar avfallsslagen i bokstavsordning.

En återvinningscentral är en bemannad anläggning för insamling av olika typer av avfall från hushållen (i viss mån även från verksamheter). Renhållaren ansvarar för driften av återvinningscentralen. I Motala kommun finns återvinningscentraler vid Tuddarp och i Borensberg. I Vadstena kommun finns återvinningscentral vid Tegellöten. Anvisningar för sortering på plats finns på respektive återvinningscentral.

Asbesthaltigt avfall

Asbesthaltigt avfall ska lämnas vid återvinningscentral. Avfallet får inte blandas med annat avfall och ska transporteras i slutna behållare eller på annat lika betryggande sätt. Behållaren eller liknande ska vara märkt med texten ”innehåller asbest”. Avfallet ska vara vattenbegjutet eller inplastat när det lämnas på återvinningscentralen.

Bilbatterier, kasserade

Kasserade bilbatterier ska lämnas vid återvinningscentral eller försäljningsställe, i enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834). Batterierna ska hanteras stående på ett sätt som förhindrar att batterisyra eller annat innehåll rinner ut.

Bärbara batterier, kasserade

Kasserade bärbara batterier ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av kommunen eller producent, i enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834). Om kasserade produkter innehåller lösa bärbara batterier ska dessa plockas ur. Är de bärbara batterierna inbyggda i produkten hanteras den som avfall från elutrustning.

Däck

Däck ska lämnas vid försäljningsställe som saluför däck eller annan plats som anvisas av däckproducent.

Elutrustning: konsumentelavfall

Konsumentelavfall ska lämnas vid återvinningscentral, där avfallet ska lämnas enligt instruktioner på plats. Hämtning av skrymmande konsumentelavfall (exempelvis kyl och frys) kan beställas med tjänster för grovavfall enligt fastställd avfallstaxa. Skrymmande konsumentelavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Smått elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall, såsom mat- och restavfall.

Farligt avfall

Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som ska hanteras som farligt avfall:

- Färg, lackavfall samt hartser
- Limavfall (exempelvis kontaktlim, epoxilim, spackel)
- Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor)
- Lösningemedel
- Fotokemikalier (exempelvis fix, framkallare)
- Bekämpningsmedel
- Sprayburkar

- Annat starkt surt eller alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel)
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer)

Farligt avfall från hushåll ska lämnas på återvinningscentral. Avfallet ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas.

Villahushåll kan lämna ljuskällor samt bärbara batterier i särskild box, som erhålls från renhållaren, som hängs på ordinarie avfallskärl. Ljuskällor, bärbara batterier, småelektronik och småkemikalier i originalförpackning kan lämnas i särskilt miljöskåp (Samlaren) i vissa butiker.

Farligt avfall från verksamheter får ej lämnas till återvinningscentral. Verksamheten ansvarar själv för korrekt omhändertagande av detta avfall.

Fett från avskiljare

Fett från avskiljare ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras.

Förpackningar

Förpackningar ska sorteras och lämnas till återvinning, i enlighet med förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar. Förpackningarna ska lämnas lösa i de behållare eller kärl som anvisas.

Grovavfall

Grovavfall som utgör hushållsavfall behöver på grund av avfallets egenskaper hanteras separat från annat hushållsavfall.

Grovavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral, där det ska sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats. All övrig transport av grovavfall från fastighet ska utföras genom renhållarens försorg. Hämtning från fastighet kan beställas separat av fastighetsägare enligt fastställd avfallstaxa. Grovavfall som hämtas vid fastighet ska förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall.

Latrin

Latrin ska samlas i tunna som ska vara väl försluten så att avfallet inte kan spridas. Ska hållas skilt från annat avfall. Latrintunnor lämnas vid återvinningscentral.

Läkemedel

Läkemedel ska lämnas till apoteket, i enlighet med definitionen av läkemedel i förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel. Avfallet ska lämnas i behållare eller påse som tillhandahålls av apotek.

Matavfall

Matavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall och lämnas i anvisat kärl. Från hushåll ska matavfall läggas i särskild påse som tillhandahålls av renhållaren. Matavfall från verksamheter ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse eller särskild säck av typ som godkänts av avfallsansvarig nämnd.

Butiksavfall av animaliskt ursprung räknas inte in som matavfall utan som före detta livsmedel och därmed animaliska biprodukter.

Matfetter och frityroljor

Matfetter och frityroljor ska förvaras i behållare med tätslutande lock. Emballerat flytande avfall får läggas i behållare för restavfall om det kan ske utan att emballaget går sönder. Större mängd matfetter eller frityroljor lämnas vid återvinningscentral.

Restavfall

Restavfall ska omfatta endast sådant avfall som ej kan sorteras ut på annat sätt (exempelvis dammsugarpåsar, engångsblöjor/-bindor, släckta fimpar, snus, kattsand). Avfallet emballeras och lämnas i anvisat kärl.

Slam och fosforfiltermaterial från små avloppsanläggningar

Avfallet ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras. Filtermaterial från fosforfallor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.

Stickande och skärande avfall

Kanyler och sprutor med nål ska läggas i speciell behållare som tillhandahålls av apotek och lämnas till apotek. Andra skärande föremål ska förpackas i skyddande hölje innan det läggs i behållare för restavfall, så att inte skärskador eller annan olägenhet uppstår.

Textil

Textil ska i första hand lämnas i behållare avsedda för textil på återvinningscentral. Materialet ska vara rent och torrt och förpackat i påsar. Hela kläder och hushållstextilier, avsedda för återanvändning, kan lämnas. Även tvättade men uttjänta textilier kan lämnas i samma behållare. Utöver kläder och hushållstextilier kan även skor i par, gosedjur, accessoarer, skärp, täcken, mattor av ull eller bomull och liknande lämnas i samma behållare.

Madrasser, mattor med gummi på baksidan, trasiga skor och trasiga väskor ska ej läggas i behållare för textilinsamling. Dessa ska läggas i behållare för restavfall eller grovavfall, beroende på avfallets karaktär.

Tidningar (returpapper)

Returpapper ska sorteras och lämnas till återvinning, i enlighet med förordning (2014:1074) om producentansvar för returpapper. Avfallet ska läggas löst i de behållare eller kärl som anvisas.

Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Trädgårdsavfall från hushållen ska lämnas vid återvinningscentral. All övrig transport av trädgårdsavfall från fastighet ska utföras genom renhållarens försorg. Hämtning från fastighet kan beställas separat enligt fastställd avfallstaxa. För abonnemang med hämtning av trädgårdsavfall i kärl, ska avfallet läggas löst i kärlet och inte packas så hårt att tömningen försvåras.

Övriga avfallsslag

Ammunition

Ammunition ska lämnas till polisen i Motala eller Vadstena.

Andra animaliska biprodukter, ej döda sällskapsdjur eller matavfall

Om före detta livsmedel (det vill säga butiksavfall med animaliskt ursprung) blandas med annat avfall utgör den blandade fraktionen före detta livsmedel och är en animalisk biprodukt enligt definitionen. Hantering av animaliska biprodukter styrs av Jordbruksverkets föreskrifter och EU-förordningar.

Avfall som inte är hushållsavfall

Detta avfall omfattar exempelvis bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastighet. Avfallet ska hanteras separat från hushållsavfall. Det kan lämnas vid Tuddarps avfallsanläggning och vägs in som verksamhetsavfall enligt gällande mottagningsavgifter.

Döda sällskapsdjur samt mindre mängd avfall från jakt för husbehov

Materialet ska förpackas väl och läggs i behållare för restavfall. Mindre sällskaps djur kan grävas ner på egen fastighet, förutsatt att graven är så djup att djur hindras från att gräva upp kroppen, att ingen misstanke om smitta föreligger samt att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Djurkyrkogård finns i Motala.

Fyrverkeripjäser

Odetonerade fyrverkeripjäser, inklusive nödraketer, ska återlämnas till försäljningsställe.

Sprängmedel

Sprängmedel ska lämnas till polisen i Motala eller Vadstena.

Större djur eller större mängd avfall från jakt för husbehov

Jordbruksverkets föreskrifter och EU-förordningar ska beaktas. Mer information kan ges av kommunens miljö- och hälsoskydds-enhet.

BILAGA 2 TILL FÖRESKRIFTER FÖR AVFALLSHANTERING

Föreskriftsbilaga för behållare för hushållsavfall

Renhållaren använder olika behållarstorlekar och -typer beroende på vilken fraktion som samlas in. Renhållaren ger råd beträffande antal, storlek och typ av behållare för avfall.

Maxvikter och dragmotstånd

Vilka maxvikter som kan accepteras för kärl som hanteras manuellt beror bland annat på dragvägens beläggning, väglag och lutning.

Enligt Arbetsmiljöverkets riktlinjer är högsta godtagbara dragkraft vid förflyttning av kärl 300 Newton vid igångsättning och 200 Newton vid kontinuerlig förflyttning. Kärl som ska lyftas får enligt Arbetsmiljöverket väga högst 15 kg.

Rengöring av kärl

Av arbetsmiljöskäl bör kärl och andra behållare rengöras för att undvika sanitära och hygieniska problem. Fastighetsinnehavaren ska ombesörja detta. Arbetsmiljöverket rekommenderar rengöring minst en gång var tredje månad.

BILAGA 3 TILL FÖRESKRIFTER FÖR AVFALLSHANTERING

Föreskriftsbilaga för hämtningsintervaller för hushållsavfall

1. Restavfall hämtas normalt en gång per vecka från lägenheter, småhus med gemensamhetslösningar och verksamheter. Hämtning kan även ske två eller tre gånger per vecka eller varannan vecka. Matavfall hämtas med samma frekvens.
2. Från småhus för permanentboende med kärl där påsar med restavfall och matavfall läggs i samma kärl sker hämtning vanligen en gång varannan vecka. För villahushåll som har fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar sker hämtning av restavfall var fjärde vecka och hämtning av matavfall varannan vecka.
3. Från fritidshus sker hämtning av hushållsavfall normalt en gång varannan vecka under period som definieras i fastställd avfallstaxa. För fritidshus som har fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar sker hämtning av restavfall var fjärde vecka och hämtning av matavfall varannan vecka.
4. Efter beställning utför renhållaren hämtning av trädgårdsavfall i kärl en gång varannan vecka under period som definieras i fastställd avfallstaxa, inom de större tätorterna som definieras i fastställd avfallstaxa.
5. Fastighetsinnehavare ombesörjer själv förslutning av latrinkärl samt transport till återvinningscentral. Ytterligare anvisningar lämnas i bilaga 1.
6. Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med det tillstånd som getts av kommunens tillsynsmyndighet för enskilda avloppsanläggningar och ska följa leverantörens anvisningar. I annat fall sker tömning minst en gång per år eller med det tätare intervall som tillsynsansvarig nämnd anger.
7. Tömning av andra små avloppsanläggningar sker minst en gång per år eller efter vad som krävs för att säkerställa anläggningens funktion.
8. Tömning av fettavskiljare sker minst två gånger per år eller efter vad som krävs för att säkerställa anläggningens funktion.
9. Särskild hämtning av grovavfall kan beställas. Ytterligare anvisningar lämnas i bilaga 1.

Extra hämtningar och tömningar kan beställas vid behov. Förutsättningar för hämtning efter beställning regleras närmare i fastställd avfallstaxa.

Undantag regleras i 34-45 §§.